Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку: (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку: (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 146. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 30-го ЧЕРВНЯ 1979. ЦЕНТІВ 25 CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, JUNE 30, 1979. No. 146. VOL. LXXXVI.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА НА УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ ЦВИНТАРІ

(Зліва): о. шамбелян д-р Василь Федаш, Владика Василь Лостен, о. митрат Еміль Монастирський та о. Андрій Бончак під час Служби Божої в Гамтенбургу.

Гамтенбург (Роман С. Голіят). — Звичай, віддавати пошану помершим, який на Рідних Землях вшановувано процесіями й відправами над гробами померших — надалі продовжується тут, на вільній землі Вашінгтона.

Дня 10-го червня ц. р. на Католицький Український Цвинтар Святого Духа в Гамтенбургу прибули сотні мирян разом зі своїми парохами, щоб по-християнськи віддати пошану своїм близьким, які спочивають на цьому цвинтарі. Вірні прибули автами й автобусами з трьох стейтів: Ню Йорку, Ню Джерзі й Коннектикат.

О 2-ій год. по полудні, Владика Василь Лостен в асисті: о. шамбеляна Петра Скринковського, о. шамб. д-ра Василя Федаша, о. митрата Еміля Монастирського, о. Андрія Бончака й о. Христофора Войтини відслужили Службу Божу, а о. шамб. д-р Мирослав Любачівський виголосив проповідь, нав'язуючи до прекрасних зеленосвяточних традицій на Рідних Землях.

Після Богослужби Владика Лостен в асисті священиків відправив Молебень над гробом св. п. Митрополита Йосифа Шмондюка, який похований біля Пам'ятника-Хреста, проєкту архітекта Аполінарія Осадци. Історичні постаті, які зображені на цьому Пам'ятнику виконав мистець проф. Петро Андрусів, а мистецьке оформлення в граніті виконав проф. Уго Нацей в

(Закінчення на стор. 4)

ВАЛЕНТИН МОРОЗ БУВ НА АВДІЄНЦІЇ У ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II, ГОСТЕМ У ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ТА ЗУСТРІЧАВСЯ З ПРОФЕСОРАМИ І СТУДЕНТАМИ УКУ

Ватикан, Рим. — Прибувши до Риму, в середу 27-го червня, Валентин Мороз, недавно звільнений провідний діяч руху спротиву в Україні і довголітній в'язень совєтських тюрем і концтаборів, у четвер, 28-го червня, в год. 12:05 по полудні (за італійським часом) був на приватній авдієнції у Папи Івана Павла II, яка тривала 35 хвилин, — поінформував редакцію „Свободи" телефонним шляхом о. митрат д-р Іван Музичка, віцеректор Українського Католицького Університету в Римі.

Під час авдієнції були присутні тільки дві особи, а саме, Папа Римський, колишній польський кардинал Кароль Войтила з Кракова, та Валентин Мороз, борець за незалежність України та національні і загальнолюдські права українського народу.

Згідно з інформаціями, що їх подав о. д-р Музичка, В. Мороз говорив із Вселенським Архиєреєм про різні преважливі питання, включно зі справою Патріярхату Помісної Української Католицької Церкви.

Після цієї авдієнції Ва-

Папа Іван Павло II

Патріярх Йосиф Сліпий

Валентин Мороз

лентин Мороз заявив, що Папа сказав, що в його особі, тобто Мороза, благословить всіх тих, які борються за Україну, — інформують о. митрат Музичка, проф. д-р Леонід Рудницький із Філядельфії та проф. д-р Василь Лев із Ню Йорку, які тепер викладають в УКУ.

Перед авдієнцією у Папи Івана Павла, В. Мороз був гостем Блаженнішого Патріярха Йосифа, а після авдієнції в приміщеннях УКУ відбувся парадний обід, на якому Патріярх Йосиф вітав Мороза на волі, а Валентин Мороз у своїй відповіді висловив свою відданість Патріярхові.

Того самого дня В. Мороз мав півторигодинний виклад для студентів УКУ. Під час запитів і відповідей обговорено такі питання, як потребу об'єднання українців, справу Патріярхату та інші важливі проблеми. Ціла авля УКУ була заповнена студентами, професорами та гістьми.

Увечері в четвер на Патріяршому дворі була вечеря, а відтак Мороз був на вечірці студентів УКУ, яка відбулася на терасі. Він разом із студентами співав українські пісні. Опісля В. Мороз з великим задоволенням заявив, що цей день і вечір назавжди залишаться в його пам'яті, навіть після того, як пощастить вернутися у вільну Україну.

На п'ятницю, 29-го червня, на 10-ту год. рано (за італійським часом) була запланована пресова конференція Валентина Мороза з італійськими та іншими журналістами, а на 11-ту год. — зустріч з християнсько-демократичними послами до Европейського Парляменту.

По полудні в п'ятницю Валентин Мороз мав оглянути Рим, а вечером того ж дня відлетіти до Мюнхену, Німеччина.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗАЙНЯВ СТАНОВИЩЕ У СПРАВІ НОВОГО ЗАКОНУ ПРО СОВЄТСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

Вашінгтон. — Державний Департамент звернувся до уряду Совєтського Союзу з тим, щоб совєтський уряд подав офіційне писемне запевнення, що всі американські громадяни, які мають американські пашпорти або совєтську візу, будуть уважатися совєтським урядом американськими громадянами, не зважаючи ма місце народження, чи можливе перед тим громадянство в іншій країні.

Поскільки совєтський уряд ще не опублікував офіційного коментаря у справі нового закону про совєтське громадянство, який увійде в силу 1-го липня 1979 року, Державний Департамент звернувся також з проханням про з'ясовання окремих положень цього нового совєтського закону.

Крім того, Державний Департамент ясно заявив урядові Совєтського Союзу, що американський уряд уважає всіх натуралізованих громадян, як повноправних громадян З'єднаних Стейтів Америки, не дивлячись на те, чи їх можуть теж вважати совєтськими громадянами, згідно з новим совєтським законом. „Ми не визнаємо подвійного громадянства" — заявив Державний Департамент.

Державний Департамент сподівається одержати відповідь ще перед 1-им липня цього року. Якщо хтось має додаткові запитання відносно нового совєтського закону, то може телефонувати до Бюра справ Совєтського Союзу цього Департаменту на число: (202) 632-8670.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА ВІДЗНАЧИЛА 85-ЛІТТЯ УНСОЮЗУ І ВШАНУВАЛА ПІОНЕРІВ

Союзові піонери, які одержали почесні грамоти. Стоять (зліва): Павло Старжевський, Степан Чопек, Пазя Смольницька та Филип Чалов-Холявський.

Мілвіл, Н.Дж. (с.г.). — Тут в околиці славного вакаційного ресорту Атлантик Сити і Вайлвуду, в неділю, 24-го червня ц.р., зібралось понад 150 ентузіястів-союзовців, щоби гідно відзначити світлий ювілей 85-ліття Батька Союзу. Учасників свята називаємо тому ентузіястами, що вони, не зважаючи на кризу з бензиною, таки прибули з віддалених місцевостей як: Філядельфія, Вілмінгтон (Дел.), Честер і Котсвіл (Па.), а також з Кемдену, Віліямставну, Бріджпорту й Вудбайну, Н.Дж.

Свято розпочато в 12-ій годині Молебнем у наміренні членства УНСоюзу, який відслужив настоятель української православної церкви свв. Петра і Павла о. Петро Сагайдачний. Під час Молебня співав церковний хор під диригентурою п. Сергія Козачука. На Молебні було багато Відділових урядовців з довколишніх союзових Відділів і члени Ювілейного Комітету свята, всю цю делегацію очолював головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Офіційно свято відкрив о 2 год. по полудні голова Ювілейного Комітету Теодор Сущик, який привітав всіх присутніх на залі, а між ними настоятеля Храму української православної церкви свв. Петра і Павла о. Петра Сагайдачного і пароха української католицької церкви в Мілвіл о. Ярослава Михаленка. Він також привітав присутнього головного предсідника УНСоюзу д-р Івана Флиса, союзових піонерів та коротко з'ясував ціль зібрання, при чому висловив признання проводові Союзу за всі досягнення. Він попросив о. Петра Сагайдачного провести молитву та вшанувати пам'ять померших членів. Дальше ведення святом передав Степанові Гавришеві, союзовому організаторові і координаторові

(Закінчення на стор. 4)

ЗАКІНЧИЛАСЬ ВЕРШИННА КОНФЕРЕНЦІЯ ІНДУСТРІЯЛЬНИХ ПОТУГ ВІЛЬНОГО СВІТУ

Токіо, Японія. — У п'ятницю, 29-го червня, тут закінчилася дводенна вершинна економічна конференція провідників 7-ох індустріялізованих країн вільного світу, а саме, ЗСА, Британії, Франції, Канади, Італії, Західньої Німеччини та Японії, на якій обговорено ряд спільних питань, зокрема енергетичну проблему, спеціяльно брак нафтових продуктів, як теж справу втікачів із комуністичних країн Індокитаю та ряд інших преважливих проблем. На конференції провідники згаданих країн зобов'язалися обмежити імпорт нафтової ропи, заощаджувати різні роди пального, а президент Джіммі Картер заявив, що ЗСА прикладуть всіх зусиль, щоб розвинути інші джерела енергії. Він у п'ятницю гостро скритикував членів Організації Країн-Експортерів Нафти (ОПЕК), які під час своїх нарад у Женеві, Швайцарія, вирішили значно підвищити ціни на нафтову ропу. Президент Картер плянує відвідати теж Південну Корею, а відтак вернутися до ЗСА, де на Гаваях він і його родина 4-го липня відсвяткують День НезалежностиЗСА. На фото (зліва): президент Джіммі Картер, президент Франції Валері Жіскар д'Естен, прем'єр Італії Джуліо Андреотті, Рой Дженкінс—репрезентант Европейської Економічної Спільноти, прем'єр Британії Маргарета Татчер, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт, прем'єр Канади Джозеф Кларк і прем'єр Японії Масайоші Огіра.

ВАЛЕНТИН МОРОЗ ПРОМОВЛЯВ В БРИТАНСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

Лондон. — Інформаційна служба Кестон коледжу у Великій Британії інформує, що Валентин Мороз, недавно звільнений із совєтських концтаборів провідний член руху спротиву в Україні, який карався в комуно-московських катівнях понад 13 років, виступив на пресовій конференції в Палаті Громад британського парляменту, у якій взяв участь також директор згаданого коледжу пастор Майкел Бордо. Кестон коледж, як відомо, інформує про події на церковному відтинку в Совєтському Союзі й сателітних країнах, а також, заступається зокрема за тих осіб, які зазнають переслідування з релігійних причин.

Пресконференція у британській Палаті Громад відбулася 18-го червня. Валинтин Мороз, згідно з цією інформацією, більшу частину часу присвятив політичним проблемам, наголошуючи потребу визволення України з московської неволі. Помимо того, що В. Мороз не засереджувався над релігійними питаннями, він тепло висловлювався про нового Папу Римського Івана Павла II. „Найбільш позитивною характеристикою нового Папи, — заявив В. Мороз, — є глибоке розуміння проблем Сходу і здібність жити в бурхливій добі. Таких прикмет ще не засвоїв собі Захід. Новий Папа вже сьогодні зробив більше для справи миру, як всі його попередники разом. Папа Іван Павло II зрозумів, що він є амбасадором католицизму у світі, а не московським репрезентантом у Ватикані".

Пастор Майкел Бордо, директор Кестон коледжу в Кент, Велика Британія, запитав Валентина Мороза, чи він думає, що вибір людини із Східньої Европи на становище Папи Римського може спричинитися до зміни ватиканської політики у відношенні до України. Мороз відповів: „Українці очікували на такого Папу і тому ми з великим вдоволенням прийняли слова новообраного Папи, що українці на поселеннях становлять невід'ємну частину Української Католицької Церкви в Україні, яка змагається від багатьох років. Москва знайшлася тепер у трудній ситуації, — підкреслив В. Мороз, — якщо Папа Іван Павло II зайняв би тверде становище до справ, які відносяться до українців-католиків і українського Патріярхату. Я думаю, — сказав вкінці Мороз, — що Москва була б змушена визнати Українську Католицьку Церкву, як це сталося у випадку з католиками в Литві".

НАСТУПИЛО СКОМПЛІКОВАНЕ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ КРАЇНАМИ ОПЕК, ЦІНА НА НАФТУ ЗРОСТЕ

Женева, Швайцарія. — Члени Організації Країн-Експортерів Нафти (ОПЕК) на своїх нарадах в середу і четвер прийшли до висновку, що їм не вдасться дійти до однозгідности, якщо йдеться про нові ціни на нафту, бо Савдійська Арабія, не зважаючи на натиск, продаватиме свою нафтову ропу приблизно на 5 долярів менше за бочку, як інші членські держави. Лівія і Іран запропонували піднести ціну на цей важливий для цілого світу продукт до 23,50 долярів за бочку; Савдійська Арабія не схвалює цієї пропозиції і вимагатиме за свій товар 18 долярів за бочку. Це означатиме підвишку для американських покупців бензини. Підвишка виноситиме принаймні 5 центів на гальон. Буде підвищена також ціна на оливу, що нею огріваються будинки.

Представники 13-ох країн-експортерів нафти не могли дійти до порозуміння і наради відбувалися в напруженій атмосфері. Не зважаючи на те, що наради ОПЕК-у були продовжені, дипломати, які слідкували за перебігом нарад, передбачали, що конференція, правдоподібно, закінчиться без однозгідних вислідів щодо цін на нафту.

Лівійський міністер енергетики Іззідін аль-Мабрук у середу заявив кореспондентам, які зібрались в готелі, що остаточна ціна за бочку нафти, імпортованої з країн ОПЕК, буде підвищена до 20,50 доляра, крім Савдійської Арабії, яка на таку ціну не пристала. Ця заява викликала чимале здивування, бо загально вважали, що нова ціна на нафту не перевищуватиме 20 долярів. Досі, головно від квітня до сьогоднішнього дня, імпортери платили 14,55 доляра за бочку нафтової ропи і тому поголоски, що ця ціна дійде до 20 долярів, видавалися їм дуже неправдоподібними.

Міністер нафтової індустрії в уряді Савдійської Арабії Шейк Ахмед Закі Ямані заявив, що його країна ніколи не погодиться на такі драстичні підвищення. Ямані навіть погрожував, що Савдійська Арабія, найбільший продуцент нафти, задержить дотеперішні ціни і залишить конференцію ОПЕК-у ще перед тим, заки наступить домовленість. „Ми не наближаємося до погодження, але до закінчення наших нарад", — заявив Ямані кореспондентам на перерві між нарадами.

Відбуваються Восьмі Українські Спортові Ігрища Молоді

Елленвілл, Н. Й. — З управи Української Спортової Централі Америки й Канади - Схід повідомляють, що Восьмі Українські Спортові Ігрища Молоді (УСІМ) відбудуться 30-го червня і 1-го липня 1979 року на оселі СУМ-А в Елленвілл, Ню Йорк.

Змагання розпочинаються в суботу, 30-го червня, в 10-ій годині ранку: легкоатлетика, відбиванкові першенства, копаний м'яч і товариська вечеря.

У неділю, 1-го липня в 9-ій годині Богослуження, а від 10-ої години ранку відбуватимуться фінали: з легкоатлетики, копаного м'яча й відбиванки.

Закриття й вручення нагород плянується на 3-ту годину по полудні.

Управа УСЦАК-Схід закликає всі існуючі спортові товариства, клюби й молодечі організації взяти якнайчисленнішу участь у цьогорічних Ігрищах, які проходитимуть під кличем: „Честь і слава борцям за волю України".

В Ірані знову загинуло 10 осіб

Тегран, Іран. — Пресові агентства інформують, що в Ірані знову загинуло 10 осіб, а кілька десятків були поранені у зударі урядових частин з курдськими повстанцями. Іранське радіо повідомило, що причиною зудару було непорозуміння між селянами і „багатими землевласниками", які, мовляв, піддержують „контрреволюціонерів і лакеїв" вигнаного з країни шаха Мохаммеда Різа Паглеві.

Як відомо, такі зудари між урядовими поліційними та військовими відділами і курдськими повстанцями ведуться вже віддавна, бо курди борються за відокремлення від Ірану та сусідніх країн і за створення своєї самостійної держави.

Проблема індокитайських втікачів — акутне питання конференції в Токіо

Токіо, Японія. — У спеціяльнім повідомленні до „Ню Йорк Таймсу", його кореспондент Генрі Скатт Стовкс, інформує, що в середу, 27-го червня тут лідери шістьох західніх країн враз із Японією зупинилися над проблемою переселення індокитайських втікачів, застановляючись чи не скликати для цієї справи конференцію у Женеві, Швайцарія. Важливою точкою нарад на цій економічній вершинній конференції було власне питання втікачів, що його обговорювали між собою Сайрус Р. Венс, державний секретар ЗСА, та закордонні міністри інших країн. Другою ключовою справою, якій присвячено багато часу, була енергетична проблема.

Після конференції Сайрус Венс і Сунао Сонода, японський міністер закордонних справ виїдуть до Індонезії, щоб там зустрінутись із міністрами закордонних справ, 5-ти членної Асоціяції Держав Південно-Східньої Азії. Зустріч, — інформують з урядових джерел, — буде першою нагодою для Америки, Японії та інших країн, а зокрема для Маляйзії, Тайлянду та Індонезії, де зокрема пробують поселитися втікачі — щоб знайти розв'язку питання,

(Закінчення на стор. 4)

ЧЕРВЕНЬ — МІСЯЦЬ ЗБІРКИ НА СКВУ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 19..

Передплата на рік $30.00, на пів року $16.00, на 3 місяці $9.00. Для членів УНСоюзу 65с міс. За кожну зміну адреси 25с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська погроза

У Відні 18-го червня ц. р. президент Джіммі Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв підписали новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II).

Згідно з американською конституцією цей договір повинен ратифікувати Сенат ЗСА двома третіми голосами, щоб він увійшов у силу.

Не зважаючи на те, а може саме й тому, Леонід Брежнєв не день перед підписанням згаданого договору заявив, що якщо Сенат намагатиметься ввести будь-які зміни до договору САЛТ II, то це може привести до відкинення цього договору й поважного погіршення взаємовідношень між Сходом і Заходом.

Нещодавно таку погрозу повторив міністер закордонних справ Совєтського Союзу Андрей Громико. Він підкреслив, що відкинення цього договору чи намагання змінити його означало б кінець переговорів між ЗСА і СССР про частинне роззброєння, а це, мовляв, було б катастрофою не тільки для Америки й Совєтського Союзу, але й для всього світу.

Зрозуміло, що такі заяви викликали гостру реакцію не тільки серед членів Сенату, але й серед американського суспільства. Вони слушно вважають, що такі заяви — це пряме втручання у внутрішні справи ЗСА.

Дивно виглядає те, що Совєтський Союз, який підписав Гельсінкські угоди в 1975-му році, цинічно порушує ці угоди, а якщо хтонебудь про це згадує, то совєтський уряд негайно реагує на це тим, що все це — „втручання у внутрішні справи країни", „спроба очорнити Совєтський Союз", „небилиці про права людини" тощо.

Одначе на заявах Брежнєва і Громика не кінчається совєтська погроза і пряме втручання у внутрішні справи сенату ЗСА, бо московська пропаганда несамовито нападає на американських сенаторів і відповідальних осіб, які висловлюють свої застереження про підписаний договір президентом Картером.

Совєтська преса називає їх „противниками взаємопорозуміння між СССР і ЗСА", твердячи, що всі ті, хто не підтримує договору САЛТ II, поширюють „легенду про так звану „совєтську воєнну загрозу" та, мовляв, всі вони об'єднуються біля компаній, які продукують зброю, „прикриваючись" гаслом „за мир з позиції сили".

Натомість Совєтський Союз, як твердить московська пропаганда, є найбільш „миролюбною країною", постійно вносить „вагомий вклад у розвиток мирних відносин між державами" не тільки про обмеження озброєнь, але для „ослаблення загрози нової війни", додаючи, що Совєтський Союз „ніколи не провадив агресивної війни".

Папір усе, очевидно, витримає. Такі твердження московської пропаганди звернені хіба тільки до наївних західніх діячів, бож хто повірить, що Московсько-комуністична імперія не веде „агресивних війн", а вона нібито, лише „визволяла" й дальше „визволяє" та „солідаризується з визвольною боротьбою народів", а, мовляв, „деякі кола в ЗСА" не розуміють цього і пробують зобразити це як „інтриги і підступи Москви", як заявив сам вождь Брежнєв.

Московська пропаганда спрямована на обвинувачення всіх тих американських діячів, які сумніваються в тому, що Совєтський Союз дотримуватиметься договору САЛТ II, бож Москва не додержувалася всіх тих міжнародних договорів, що не були для неї вигідними.

Справа ратифікації договору — це справа Сенату ЗСА, справа американських законодавців. Совєтська погроза та ненависна пропаганда проти тих, хто висловлює свої думки чи застереження щодо САЛТ II, може бути прорахунком, і викликати навіть докладніше й ґрунтовніше обговорення в Сенаті, зокрема про те, чи САЛТ II являється „зрівноваженим балянсом інтересів", як твердить Москва.

Зайво обвинувачувати „деякі кола ЗСА" про „очорнювання" Москви. На протязі понад 60-ти років Москва „очорнила" себе назавжди, яка не тільки винищила десятки мільйонів невинних людей, але провадить агресивну політику з метою постійного підбивання під свою руку інших народів.

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

АТЕЇСТИ ЧИ САТАНІСТИ?

[1]

Це, щоправда, відноситься до всіх мов, але нам важно, що наша мова дуже занечищена: без уточнень вживають слів подвійного або неясного значення, тулять терміни навіть протилежної вартости абож просто заплутують, затушовують значення, прикладаючи якінебуть недоречні вияснення. І часто виходить так, як у жарті про англійську мову: Що таке англійська мова? — А це коли пишуть кінь, а читають корова.

Цей рід занечищення приходить або від низького культурного рівня, просто від незнання чи нерозуміння, абож як наслідок від розплянованої інєкції. Всякі занечищення від низького рівня культури зникають із піднесенням рівня, але з пляновим заплутуванням справа багато складніша, бо й починається все від розрахунку рафінованого інтелекту, керованого злим та скритим наміром. Таке занечищення звичайно перетворяється в житті у снобістичну звичку, у закономірність або мірило.

І коли те перше не переходить поза анекдотичність, друге, пляноване занечищення, часто має дуже важливі й далекойдучі наслідки в житті. Мабуть найкращим зразком і прикладом на таке плянове занечищення мови може послужити загальновживаний термін АТЕЇЗМ на окреслення совєтських і комуністичних рухів. Це, можливо, найбільший обман нашого століття. Теїзмом (з грецького) визначуємо віру в Бога, *атеїзм* — це — протилежність, і значить просто недовір'я. А що віра це діючий, активний стан, то й безвір'я, як протилежність, — стан пасивний, проста байдужість. Сам атеїзм явище дуже давнє. Три тисячі років тому псалмопівець підмітив: „Немудрий в серці своєму каже: нема Бога". Із історії ми знаємо визначних людей атеїстичних переконань. Та й сьогодні між нами либонь немало атеїстів: це всі ті, які байдуже ставляться до Бога, яких справи не хвилюють і не цікавлять, для яких релігійна проблематика просто не існує, як не існують і духовні обрії життя.

Тепер, коли завдяки пляновоі праці всяких ліберальних рухів впродовж майже двох століть усунено із свідомости чоловіка поняття про Сатану як остаточну, граничну вартість зла, атеїзм в очах віруючих — це самий крайній стан. І виходить: атеїст — це протилежність до віруючого в Істиного Бога, це — сама остаточна крайність. Насправді ж все це проста неправда. Бо атеїзм це посередній стан, стан байдужости, незацікавлення, стан доховної мертвеччини і остаточного холоду. Протилежністю є поклоніння і визнання іншого „бога", насправді, це релігія диявола, сатанізм.

Важно пам'ятати що атеїзм це стан інертности, а не протилежність до віри. Протилежністю до віри є сама віра в протилежність: сатанізм. І коли ми неправдиво прикладаємо термін атеїсти до комуністів, як ідеї, чи совєтчиків, як факту, то ми самі винні в утверджуванні неправди, добровільно чи від несвідомости. Самі комуністи не посміли просто все переплутати: вони величають себе, як звичайно абсурдною комбінацією, — „воюючими атеїстами". В нормальній мові це значило б „воююча байдужість". Авсурд? Не цілком, бож це тільки фрагмент широкозадуманого обману: з комунізмом прийшло більше таких абсурдів у нашу мову і (як наслідок) свідомість. Тут вам і народна демократія (демократія — з грецького: народоправність), і народна республіка (республіка — з латини: народні справи), і демократія з диктатурою пролетаріяту, і „Человек — ето звучіт ґордо" з системою ҐУЛаґ, і вимушене свобідне всенародне голосування, і безкласове суспільство в системі насилля, і соцреалізм і багато подібного. Воююча байдужість?.. Але тут, можливо, якраз ключ до пізнання. Що комуністи — воюючі, це відомо, і це правда, але що вони не атеїсти, це також твердий факт. Бо атеїсти по своїй природі не воюючі. До атеїзму приходять люди літеплого серця, люди задивлені в землю, дуже часто просто крайні егоїсти, себелюби. І атеїсти, звичайно, одиночки, які тим не пишаються і не формують політичних партій з амбіціями знасилувати світ. Це роблять люди одержимі динамічними ідеями, люди віри та діяльних переконань. Отож марксисти, комуністи, совєтчики — не атеїсти. Що ж вони? Сатаністи.

(Продовження буде)

Теодор Терен-Юськів

100-ЛІТНІЙ ЛЮДКЕВИЧ І ОБЛУДНІСТЬ МОСКВИ

[2]

А повертаючи до Львова, то де ж відбувся отой Людкевичів ювілей? У невеликій залі Консерваторії? Хто ж там міг бути присутнім? Делегати і... делегати та дехто з музичного світу. А деж українська культурна публіка, де народ, де люди на святі свого улюбленця? Ми ж навіть за часів польської окупації могли дістати Великий театр на важливі національні імпрези. А тепер ювілей столітньому Людкевичеві не має права відбутися у тому ж Великому театрі? Бож, мовляв, театр тепер відновлюють, саме тепер, у цей час. А хіба ж не можна було пляново вчасніше почати ці роботи, щоб власне якраз на Ювілей Людкевича був він відновлений? Це був би справжній доказ пошани. Та треба вважати, що кремлівським безкультурникам ця віднова театру була таки на руку: щоб не звеличати нашого композитора надто торжественно навіть у самім тільки Львові.

Ніщо хіба не ілюструє краще ворожости московського відношення до Людкевича, як приклад із прапрем'єрою опери композитора на власне лібретто: „Довбуш". У 1954 році в 75-річчя Ювілята, совєтська преса розтрубіла, що під наглядом композитора, оперу „Довбуш" успішно виставлено у Львові. Однак, якось не було в пресі великого одушевлення, як то буває, ні надзвичайних похвал. Щось там „не грало", як то кажуть. Аж пізніше виявилось, що це не була ціла опера поставлена, а тільки виїмки з неї. Бо КҐБ жадало, щоб автор поробив „деякі зміни" в опері, себто щоб наблизив її до комуністичного хламу. І ось це вже майже легендарний вислів Людкевича, про що і досі люди розказують собі. Обурений композитор затріснув партитуру і рішучо сказав: „По моїй смерти робитимете зміни, а не тепер!" На цьому і стало. Оперу зняли зі сцени Великого театру. Тепер же знову, з наближенням сторіччя, друзі Ювілята заповзялися поставити таки цілого „Довбуша". І вже чотири роки... підготовляють оперу та куртина таке не може піднятися угору. Так і проминув час уродин композитора, місяць січень, а „Довбуша" ніхто не побачив. Зате коли йшлося про постановку „опери" промосковського большевицького шпигуна останньої війни німецького роду, Зорґе, то за кілька місяців цей „шедевр" на огиду людям був готовий на сцені Великого театру.

Підходячи ближче до самого Ювілею-концерту, то це не було свято, якого так щиро і сердечно бажав собі український народ. Це була місцева парада під ганебним московським караулом. Це була довжелезна ланка безконечности безглуздих промов, які, поперше безмежно втомлювали столітнього Ювілята, а, подруге, це було нахабне намагання; таке чисте, велике і високоідейне життя та творчість нашого музичного Титана пов'язати, за всяку ціну з комуністичною твантюкою. Однак, не можна ніяк не згадати моменту, який був найяснішим променем серед тьмяности партійної урочистости. А саме, коли жменька справжніх звеличників таланту Людкевича сипала квіти, а з ними теж якби клала свої гарячі серця повні любови і подиву під ноги найбільшого сина України, тоді то саме з фоє та з вулиці понеслось справді могутнє: „Многая літа" Ювіляртові з грудей тих, які не могли дістатися на залю, щоб бути присутніми на неповторнім святі. Це були ті, які не мали партійних запрошень на Ювілей.

Майже такий самий трагізм, завдяки тільки тій же Москві, тяжів і над всіма попередніми ювілеями Людкевича, що відбувались у невеликій залі Консерваторії і застрягли вони там же у Львові, без всеукраїнського продовження і відгомону. А тоді Великий театр зовсім не... відновлювано.

Короною безмежної лицемірности Москви тепер, було вручення Людкевичеві в сторіччя його довґовікової працьовитости, ленінської бляшки-медалі і відзнаки праці. Інші дістають ці глупенькі цяцьки в молодім віці. Наш Ювілят мусів дожидатися сотню літ, щоб... удостоїтись цієї реклямно-циркової казенщини. Взагалі всі ті совєтські відзначення, що ними обтяжувано Людкевича, надавав йому їх Кремль так нерадо і майже проти своєї волі, що завжди спізнювався на яких 20-40 років. Та це тільки одне, ми зовсім не сердимось на нього.

Людкевич не потребував тих фарисейських і неправдивих вихвалювань у своє сторіччя. А бажав він з усієї душі, щоб укінці заговорила-задзвеніла його безсмертна музика по всій Україні, щоб наш народ слухав її і кріпився нею. У Львові, не деінде, а тільки в Великому театрі повинні були бути виконані принаймі його найцінніші твори. З них, на превеликий жаль, була виведена тільки кантата-симфонія: „Кавказ (за Шевченком). Цю чолову композицію Людкевича, Москва мусить ще хоч-не-хоч якось стравити (але тільки у Львові). А на це існує, хоча зовсім неістотна, причина. Бо саме в 1905 році Людкевич мав би був написати на обгортці першої частини „Кавказу", що присвячує її російським революціонерам. Оскільки наш композитор і написав би таке, то воно ніколи не відносилось до большевиків-комуністів. Та це вже дає причину дещо потурати „Кавказові", чого не зазнає ніякий інший твір Людкевича. Тому то „Заповіту" не почути нам ні у Львові, ні по всій Україні: навіть за ціну архитвору і столичного ювілею композитора.

А з Києва саме ми повинні були б почути і „Заповіт" і всі інші його композиції. Бо якраз в Києві ювілей Людкевича повинен би розгорнутися до наймогутнішого крещенда. **Це столиця України, тут найкраща філармонія з найліпшим нашим диригентом Стефаном Турчаком (до речі: сином підльвівського дяка).** І Турчак, без найменшого сумніву, відтворив би велич Людкевичівських композицій своїм талантом та глибиною інтерпретації краще, як хтонебудь і колинебудь досі. Звідтіль повинна б була ця музика линути почерез радіо і телебачення золотим гомоном по всенькій Україні. Яка радість, яке піднесення було б для цілого народу! Та шовіністична Москва до цього ніколи не допустила. Одначе, все ж таки, хоч може це вже буде і по ювілеї та теж і по большевицькім пануванні, але той золотий гомін Людкевичевої музики прийде, напевно прийде... Ми рішучо в це віримо.

А покищо поневолювачі не допускають влаштовувати ні ювілейних академій, ні концертів. Вони панічно бояться Людкевичівських святкувань і героїчних звуків його музики.

У культурних і вільних народів, з приходом такого поважного ювілею, — як — скажім — 75-річчя, видають всі чи більшість творів композитора. Людкевичевих партитур і менших композицій, за весь час його довгого життя, було видано дуже мало. Москва просто не дає дозволу. А як уже і дасть дозвіл, то твір появляється у такій малій кількості примірників, що з хвилиною появи, річ зразу стає rara avis, себто білим круком. Ось, наприклад, один із найкращих творів Людкевича, партитуру „Прикарпатської симфонії", надруковано в числі... 190 примірників. Чи це не цинізм? Як може іти музика Людкевича в світ і бути виконувана, коли його партитури лежать невидані. А як деякі і видані, то в смішно чи радше трагічно невідповідній кількості підручників. Розвідок про творчість Людкевича і досі немає.

(Продовження буде)

З НАШИХ БУДНІВ

ЧУДО НАД СОЮЗІВКОЮ

Коли наближається це велике рокове свято — 4-те Липня, серця наші стискаються різними тривожними передчуттями і насуваються на голову дві настирливі думки: поперше — чи буде вдосталь бензини, щоб заїхати, скажемо, до Гантеру і вернутися назад, і друге — чи буде погода.

Поскільки „Свобода" має кращих за мене експертів від бензинових проблем, я займуся у цьому фейлетоні феноменом погоди. Фактично з погодою є так, як з американською інфляцією: всі про неї говорять, — а найбільше наш Президент, — і ніхто не може цій біді зарадити.

При цій нагоді пригадався мені мій незабутній приятель, сл. п. Степан Дембіцький, який сказав одного разу на Союзівці, що пан управитель Квас все може зробити і змінити, наприклад — кожну кімнату, з гіршої на ліпшу, і навпаки, а, от, погоди то й навіть пан Квас змінити не може. Це може бути факт, з одним застереженням: коли пан управитель Квас переодягнеться в гуцульський стрій, тоді він дістає таку магічну силу і міць, що й погоду може змінити!

Розповідала мені панна Н., офіціянтка, що одного разу маючи вихідний день, або т. зв. „офа", вона пішла на водоспади опалюватися в українському „бікіні". Раптом затріщали кущі і на скалі з'явився пан Квас, перебраний за Гуцула — в киптарі, кресані і з топірцем у руці. Дивним-дивом якось він не запримітив панни Н. і її „бікіні", може й тому, що сконцентрував свій соколиний зір на чорній хмарі, що повисла була над „Золотою Осінню". У цьому ж моменті страшенно загриміло і хмара блискавковим темпом рухнула просто на виховно-відпочинкову оселю УНСоюзу!

На скалі пан Квас ніби перетворився в арідника з „Тіней забутих предків". Випростався на весь ріст, замахав руками, блиснув лезом топірця і кинув на хмару дивне-таємниче закляття: „Герари"!!

І що ви скажете: ще раз блиснуло, загриміло, і хмара розкололася надвоє: один обрив понесло на оселю СУМА в Елленвілл, де впав тоді великий град і розігнав дефіляду, друга ж половина хмари опинилася аж над Гантером, де обернулася в зливний дощ, що трохи не затопив пивниці мистця Ярослава Вижницького, з усіми його картинами й порожніми бутлями з вина...

На Союзівку не впала тоді ані краплиночка дощу!

Ікер

Анатоль Вовк

НАЗВА „THE UNITED STATES OF AMERICA" ПО-УКРАЇНСЬКОМУ*

(Розгляд одної контроверсії)

[3]

Пропоноване термінологічне правило можна, отже, сформулювати так: Складові одиниці будь-якої федеративної держави називаємо так, як називають їх тубильці (автохтони), без огляду на їхній політично-правничий стан.

Пропоноване правило вимагає запозичити в українську мову, крім слова „СТЕЙТ", ще слово „ЕСТАДО" для членів федеративних держав Мехіки, Бразилії, Арґентини та Венесуелі. Також слово ШТАТ задержуємо в укр. мові, але тільки для членів німецьких федеративних держав. Отже, Баварія, Тюрингія і Вюртенберг — це штати, а не держави чи стейти.

Газетна дискусія та анкета обговорювали дві можливості перекладу *третьої* частини назви „ЮЕсЕЙ" — „ОВ АМЕРІКА", а саме АМЕРИКИ і ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ. Із цих двох перекладів другий є точніший, бо показує факт, що обговорювана держава є на континенті Північної Америки, бож федеративні держави існують також і в Південній Америці. Такого перекладу вживають словники І. Голоскевича (1929), І. Бойкова та ін. (1932). Одначе, сучасні словники, російські, а за ними українсько-підсовєтські, пропускають слово „Північної", уважаючи, мабуть, таке уточнення все таки неповним. Адже і в Північній Америці, крім „ЮЕсЕЙ" існують ще дві інші федерації, Канада й Мехіко.

Варто відзначити, що приймаючи назву „СТЕЙТИ АМЕРИКИ", ми робимо всяке уточнення зовсім зайвим, бо ж „СТЕЙТИ", згідно з наведеною пропозицією, є тількки в „ЮЕсЕЙ".

Тут треба ще заторкнути пропозицію, висловлену як у пресі, так і в опитуванні, щоб *цілу назву* „ЮЕсЕЙ" перекладати одним словом АМЕРИКА, як це роблять автохтони і як це практикується в назвах деяких українських організацій. Проти такого перекладу є одначе поважні застереження:

а). У нашому географічному назовництві назва АМЕРИКА означає частину світу західньої півкулі, що складається з двох континентів (інакше: суходолів, материків), а саме: Північної Америки (що включає й центральну) й Південну Америки. Не можемо, отже, вживати цієї самої назви для цілого об'єкту й знову ж для його частини. (Немає зате двозначности чи можливости непорозуміння в скороченій назві Швайцарія замість Швайцарська Федерація, чи в назвах: Арґентина, Бразилія Мехіко, уживаних замість повних назв цих держав).

б). Утотожнювання держави „ЮЕсЕЙ" з Америкою притаманне тільки американцям і воно так же само неточне та небажане, як утотожнювання Совєтського Союзу з Росією. Для англійців, чи німців Америка, це тільки частина світу західньої півкулі, Новий світ, а не одна лише держава.

На нашу думку, утотожнювання „ЮЕсЕЙ" з Америкою є допускальне в розмовному, неформальному вжитку, але воно не бажане в науковому чи формальному вжитку, як теж у назвах тих організацій, що діють тільки на терені „ЮЕсЕЙ".

Опитування в справі перекладу

Хоча в газетній дискусії забирали голос науковці й члени НТШ та УВАН, поруч робітників пера та рядових інтеліґентів, лише один філолог (д-р Б. Романенчук), брав у ній участь. Тому підписаний запропонував перевести опитування в якому була б можливість довідатися про погляди інших філологів, правників, редакторів та інших осіб цією проблемою зацікавлених. Таке опитування перевів УТЦентр листовним шляхом навесні 1967 р. Анкетний листок, що містив 7 різних запитів та місце на додаткові зауваги, розіслано чи доручено 147-ом особам. Із цього числа 60 примірників секретар УТЦ вислав редакторам журналів та газет.

Впродовж наступних 6-ох місяців УТЦентр отримав 68 відповідей, тобто на анкету відгукнулося 46% усіх адресатів. Анкетний листок виповнило 55 членів НТШ та УВАН. Члени цих установ становили, отже, 81% одержаних голосів. Між відповідачами було 19 філологів, 7 правників та по декілька журналістів, письменників, публіцистів та педагогів.

Управа Центру підсумувала всі одержані відповіді та пропоновані назви як у цілості, так і за поодинокими компонентами перекладу. Цю статистичну аналізу разом із своїми висновками, УТЦентр оголосив у окремому комунікаті до преси, що був надрукований у декількох періодиках (10).

У своїх відповідях на запитник, опитувані запропонували аж 17 різних перекладів назви „ЮЕсЕЙ". Ці назви у великій більшості були комбінаціями вищеобговорених перекладів поодиноких складників назви „ЮЕсЕЙ".

Тому, що 13 учасників анкети уважали по два різні переклади за рівноцінні, у таких випадках при обчислюванні голосів, кожному з рівноцінних перекладів приділено по пів голосу.

Не зважаючи на таку велику кількість пропозицій, тільки три переклади здобули поважну кількість голосів. Усі інші дістали їх значно менше, як це видно із такої табуляції шістьох найбільше популярних перекладів:

Проєкт перекладу назви	Голосів
З'єднані Стейти Америки	15½
Сполучені Штати Америки	12
Об'єднані Стейти Америки	10½
З'єдинені Держави Америки	5½
З'єднані Держави Америки	5
Сполучені Стейти Америки	4½

Із цього зіставлення видно, що переклад З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ найбільше популярний між учасниками анкети.

Розгляд вислідів опитування за поодинокими компонентами назви показав велику популярність запозиченого слова „СТЕЙТИ". Воно дістало 37 голосів, тоді, коли за перекладом „ДЕРЖАВИ" голосвало усього 14 учасників, а за перекладом „ШТАТИ" 13 учасників. По одному голосові дістали переклади „КРАЇ", „СТАНИ" та „ВОЛОСТІ". Так, отже, переклад „СТЕЙТИ" дістав більше голосів, як усі інші переклади цього компонента, взяті разом. За ним голосувало 54 відсотків усіх опитуваних. Можна здогадуватися, що є дві причини акцептації цього слова-запозичення. Поперше, воно вже широко узвичаїлося в еміґраційному мовленні (11), подруге, переклад „СТЕЙТИ" створює можливість компромісу між непримиренними прихильниками перекладів „ДЕРЖАВИ" з одного боку, та „ШТАТИ" з другого. (Варто відзначити, що за словом „СТЕЙТИ" голосували такі наші мовознавці: О. Горбач, В. Давиденко, В. Жила, К. Кисілевський, В. Лев, І. Паульс, Б. Романенчук, В. Ящун. З інших відомих особистостей нашої громади за цією назвою заявилися: Б. Кравців, І. Кедрин-Рудницький, Я. Падох, Л. Полтава, К. Туркало).

У дальшому анкета показала, що прихильники перекладу „СПОЛУЧЕНІ" для англійського „ЮНАЙТЕД" є у меншості. Альтернативні переклади: „З'ЄДНАНІ" (20 і 1/2 голосів) та „ОБ'ЄДНАНІ" (15 і 1/2 голосів) здобули разом 36 голосів проти 16 і 1/2 голосів для перекладу „СПОЛУЧЕНІ".

Щодо перекладу повної назви „ЮЕсЕЙ" показове є ще й те, що із 68-ох учасників анкети тільки 12 висловилося за теперішньою підсовєтською назвою США, тобто менше як одна п'ята частина всіх опитуваних.

У своєму комунікаті до преси УТЦентр закінчив аналізу

(Закінчення на стор. 3)

* Ця стаття є дещо зміненим текстом доповіді, прочитаної на IУ-му З'їзді Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при УНІГУ, що відбувся в травні ц. р. Автор доповідав там від імени Українського Термінологічного Центру в Америці.

10. „Комунікат Українського Термінологічного Центру в Америці в справі українського перекладу United States of America", *Америка* за 4.УІІІ 1967; *Свобода* з 4.УІІІ 1967.

11. Жлуктенко Ю. О. *Мовні контакти.* В-во Київського університету, Київ, 1966, стор. 116.

НАЗВА...

(Закінчення зі стор. 2)

висліді анкети таким ствердженням: „На підставі вислідів переведеної анкети Управа УТЦ вважає, що прийняття єдиного перекладу для „the USA" у формі *З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ* (скорочено ЗСА, у вимові „зе-ес-а") є для більшості побажана. Остаточне рішення в цій справі належатиме (Українській) Академії Наук у вільному Києві" (див. „Комунікат УТЦентру").

Переклад „ЮЕсЕй" за останніх 12 років

Проголошення у пресі вислідів опитування в справі перекладу мало далекосяжні наслідки. Хоч Центр не накидував українському громадянству перекладу, що дістав найбільшу кількість голосів, ані не уважав, що в його компетенціях є проголосити нову назву обов'язковою, громада прийняла новий переклад прихильно, а то й ентузіястично. У його користь промовляли не тільки аргументи мовного характеру, але головно його компромісовість.

Ні НТШ, ні УВАН не зайняли офіційно жадного становища до анкети та її вислідів. Не вірючи в можливість скорого договорення між цими установами в справі перекладу, українська громада вирішила впроваджувати нову назву, не чекаючи на її офіційну апробату.

Незвичайно швидко поширилася назва ЗСА у друкованому слові. До року її прийняли обидва наші щоденники в діяспорі, „Америка" і „Свобода", а за ними численні інші газети, журнали й видання. Сьогодні сміло можна сказати, що велика більшість нашої еміграційної преси вживає назви ЗСА.

Вибраний голосуванням переклад прийнявся також широко в українських громадських, політичних та професійних організаціях вільного світу. Її вживає наша найвища політична репрезентація — СКВУ, а також УККА (від 1968 р.), КУК, АУА. Показовим є, напр., факт, що Т-во Українських Правників, яке з правового погляду обстоювало переклад компонента „СТЕЙТС" як ДЕРЖАВИ, також прийняло назву З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ, солідаризуючись з поглядами більшости, висловленими в анкеті.

Новий переклад прийнявся частинно і на релігійному полі. Його вживає, напр., Патріярх Української Католицької Церкви.

В управі НТШ довгий час було вагання щодо вибору перекладу назви „ЮЕсЕй". Остаточно, відділ НТШ у країні нашого поселення прийняв назву „НТШ в ЗСА". Одначе, Енциклопедія Українознавства, видавана европейським відділом НТШ, продовжує вживати назви З'єднані Держави Америки, можливо задля послідовности з надрукованими вже томами.

Не можна сказати, що справа перекладу назви „ЮЕсЕй" вже унормована, або скоро буде унормована в діяспорі. Вона пов'язана в деякій мірі з проблемою правопису, яка тепер доволі контроверсійна й загострена. УВАН та редактори із центрально-східних земель у більшості продовжують вживати назву США, покликуючись на таку традицію в Україні, хоч вони одночасно відкидають інші підсовєтські традиціє, напр. у правописі. Але й між західніми українцями немає одностайности. Так, напр., із двох католицьких періодиків, що виходять у Філядельфії, один уживає назву ЗСА, а другий ЗДА. Окрім цього — літеру „З" у скороченні ЗСА дехто вважає скороченням від „З'ЄДИНЕНІ", а не „З'ЄДНАНІ".

Дискусія на тему перекладу велася ще в роках 1975-1976 (12).

Хоч немає сумніву, що сьогодні переклади ЗСА і США є в діяспорі найширше прийняті і вживані, є організації й видавництва, які згідно з українським нахилом до індивідуалізму, стоять у справах назви на позиціях „блискучого відокремлення" і вживають ще інших перекладів.

Було б побажано, щоб українці у діяспорі погодилися на єдиний, загальнообов'язуючий переклад назви „ЮЕсЕй". Це також було б виявом політичної зрілости та соборницького думання. На це, одначе, великих виглядів немає, зокрема ще за життя старшої ґенерації еміґрантів, багато з яких підходить до справи перекладу упереджено й емоційно.

(Кінець)

12. Вовк А. „Держава Ню Йорк?", *Свобода* за 28.УІІІ.1975; „Про назву ЗСА: до історії проблеми", *Америка* за 13.І.1976.

У річницю смерти бл. п. мгра Олександра Пашка

Сумна вістка блискавкою пролетіла українську спільноту, що 24-го травня 1978 року ненадійно відійшов в вічність наш дорогий невіджалуваний приятель, друг і громадський діяч бл. п. мгр Олександер Пашко, народжений 11-го березня 1923 року в Залісцях Стрийського повіту. Українська громада втратила одного з рідкісних українських патріотів, який виявляв великі організаційні здібности і любов до українського народу.

Бл.п. мгр Олександер Пашко

Жахіття Другої світової війни вирвало молодого юнака із рідної хати і рідні — на призволяще долі. Не легко було самітному юнакові пробиватися крізь воєнне життя — повне небезпек.

Ще надто молодий віком підорвав своє здоров'я на скитальщині в Німеччині. Будучи учнем „Рідної Школи", а згодом середньої в Ходорові, мав велике замилування до науки. Після закінчення війни, Олександер вписався і продовжував свою середню освіту в гімназії в Авсбурзі, яку завершив матурою.

У 1946 році іматрикувався на університеті в Ерлянгені і там студіював медицину. Однак, після закінчення трьох семестрів, залишив студії медицини, щоб згодом записатися на студії Українського Вільного Університету в Мюнхені. Там він вивчав правничі науки, здобувши диплом магістра прав.

Після завершення студій в 1952 році бл. п. О. Пашко виеміґрував до ЗСА, до Ню Йорку. Тут на новому місці поселення, включився в суспільно-громадську працю, вписався до 457-го Відділу Унсоюзу а згодом до професійного Українського Товариства Правників. Як довголітний член Управи брав активну участь і вклав багато праці для розбудови того Товариства.

Для поглиблення свого знання, бл. п. О. Пашко вписався до Колюмбійського університету в Ню Йорку, де студіював економію, Статистичний Відділ. Опісля влаштувався на міську працю.

Однією із характеристичних рис бл. п. Олександра була його любов до книжки. Він на протязі довгого часу, придбав велику неоцінену збірку книжок, яких на жаль, не міг використати для своєї наукової праці, бо несподівана смерть, ще у надто молодім віці прорвала нитку його повноактивного життя.

Ще за життя вміло упорядкував своє майно і ощадності. У своїм заповіті увесь свій дорібок залишив на добродійні і наукові цілі. Велику свою бібліотеку, біля тисячу добірних книжок, та певну суму грошей залишив для наукового Т-ва у Ню Йорку.

Тут в Америці нікого з ближчої родини він не залишив, лише добрих друзів і приятелів, які по-християнськи 26-го травня 1978 року відпровадили і похоронили його тлінні останки на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку.

Юліян Фриз

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Виставка неофіційної образотворчости України

У рамках діяльности „Зарева" 17-го березня ц. р. у Філядельфії влаштовано одноденну виставку зразків творчости мистців-образотворців з України. Її демонстровано не тільки українській громаді, але й професорам і студентам університету св. Йосифа. Між 31 образами були різні техніки. Були олії, але переважала графіка, яку, очевидно, легше звідти „перевозити".

Помітно, що „національний сюжет" частіше передається не характерними рисами етнографічних елементів побуту, а психологічними асоціяціями, що у глядача викликаються безпросвітністю життя людини, скованої путами казенно-ялового соцреалізму.

Шукання формальних засобів, відмінних від солодкавих „лякувань" сірої дійсности — мистцями на службі режиму — в цих працях є своєрідним засобом вислову виявів Руху Опору образотворців! Які є безперечно речниками глибинних настроїв нескореного окупантом рідного середовища.

Очевидно, в умовах постійного відокремлення підсовєтської людини від творчого підсоння народоправного світу, в умовах браку громадського життя і можливостей вільного обміну ідеями і досвідом — виставлені тут зразки суверенної творчости тамтешніх мистців — не можуть віддзеркалювати незалежного мистецтва цілої України. Але вони цілком вистачально свідчать, що навіть люди, „формовані" совєтською школою, цілою непереверщеною системою індоктринації індивідуумів мотлохом комунізму, не зрікаються національної гідности і своїх прав на свободу творчого вислову!

Одна з картин із виставки неофіційної образотворчости України.

Їхня творчість — це не палкі декларації і гасла. Ні. Нею вони розвінчують ворожу систему та її ідеал — „людину-гвинтика"!

Характерною для цієї виставки — „анонімність" авторів творів! Це зрозуміло: своїми підписами мистці не хочуть наражувати своїх друзів й оточення на репресії. Їхня ж бо творчість — є своєрідним елементом широкого Руху Опору в Україні. Це самозрозуміле для української публіки, але саме це дало нагоду організаторам виставки докладно поінформувати американських професорів й студентів про природу, прямування та ідейне підложжя творчости людей в окупованій Москвою Україні. Творчости, що укладається в широке русло універсального руху борців за права людини на особисту, громадську й національну гідність і свободу.

Увечері — на закінчення — проф. П. Мегик звернув увагу на зацікавлення сучасних українських мистців національною культурою і фолкльором. Власне їхня любов до України, символічно відображена в їхніх творах, так непокоїть і дратує окупанта. Цього роду тематика та їхні формальні засоби виломлюються за межі совєтського офіційного „мистецтва".

У товариській атмосфері за кавою із солодким — гості мали нагоду особисто поговорити з прелеґентом й господарями виставки, обмінятися особистими враженнями й думками та тепло подякувати членам і прихильникам „Зарева" за їхню щасливу і таку потрібну ініціятиву!

Це була друга з черги образотворча виставка творів мистців з сучасної України в Америці. Заплановано подібні виставки влаштувати також у Детройті й Торонто.

Обвинувачують Північну Корею за порушення демілітаризованої зони

Панмунджом, Корея. — Пресове агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує, що комендатура військ Об'єднаних Націй обвинуватила уряд комуністичної Північної Кореї за порушення демілітаризованої зони, а саме за побудову на цій невтральній території оборонних протитанкових укріплень. Як відомо, в Кореї існує 2,5 милева демілітаризована зона, яка розділяє країну на дві частини — Південну Корею з урядом в Сеулі, який спирається на піддержку З'єднаних Стейтів Америки, і комуністичну Північну, що її піддержують політично і військово Китайська Народна Республіка і Совєтський Союз.

Командування американських військових частин в Кореї, заявляє, що протитанкові укріплення побудовані 100 ярдів від леґального кордону демілітаризованої зони і 27 миль від Сеулю. Укріплення простягаються також біля південнокорейської військової бази, яку плянує відвідати в суботу, 30-го червня, президент Джіммі Картер, повертаючись з вершинної конференції сімох індустріяльних держав вільного світу, яка проходитиме в Токіо.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

Марії Прокопович

складають $40.00 на Патріярший Фонд

Марія і Василь ЄМЕЦЬ і Оля ГОТРА

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Богданни Сидор-Чарторийської

маґістрантки Українського Вільного Університету

складаємо 50.00 долярів на Стипендійний Фонд УВУ.

•

Опечаленій Родині, висловлюємо глибокі співчуття.

Мейпелвуд, Н. Дж. — Леся і Ярослав ТКАЧІ

ПОДЯКА

Дня 14-го травня 1979 року Всевишній покликав до Себе нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

ІВАНА ВОВЧУКА

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям: о. пароховi М. Немержицькому, о. Ю. Гнаткові, о. М. Федоровичеві і о. деканові Я. Данильчукові за відправлення похоронних Богослужень в церкві і на цвинтарі.

Дякуємо о. Ю. Гнаткові за теплі слова над домовиною в церкві.

Дякуємо всім з Родини, Приятелям і Знайомим, які приїхали з далека, щиро дякуємо за молитви, за Заупокійні Служби Божі, за квіти і участь під час відправ і похорону.

Дякуємо Голові Проводу ОУН Ярославові Стецькові за прощальне слово над домовиною на цвинтарі.

Дякуємо Управам Громадських Організацій і Товариств за надіслані письмові співчуття.

Дякуємо Всім, хто словом попрощався з Покійним під час похорону.

Складаємо сердечну подяку Всім, які зложили вінки, висловили співчуття особисто або листовно, склали пожертви на добродійні цілі.

Дякуємо Всім, що несли домовину, Всім, які віддали останню прислугу нашому Дорогому Чоловікові, Батькові і Дідусеві.

ЛІДІЯ — дружина

Сини:

ВАДИМ з дружиною МАРІЄЮ

АНДРІЙ з дружиною МАРІЄЮ

Внуки: ІГОР, ЛЮБА, ЛІДА, ЮРІЙ, БОРИС

У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Улюбленого

Сина ПЕТРУСЯ

яка припадає 1-го липня

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ!

Десять років минуло,
в неділю рано мати
свічку світила,
свічка палала,
Мати свого синочка
Петруся з війська чекала.

Сину мій, сину, наш один
вже 10 років минає,
як наша душа страждає
по Тобі у жалю горючим,
мов квітка та без води,
лишень очі наші бачуть,
Тебе сину молодого
в розцвілому тільки житті.

Очі голубі, кучеряве волосся,
стрункий юнак у військовій
одежі обімає батька
з усмішкою на лиці.
Лишилось нам у мріях
назавжди лиш сльози,
наші росять барвінок
на могилі Твоїй.

1-го липня 1979 р. — Мама МАРІЯ ГУСАР

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Д-р Іван М. і Надя В. Камерон — 1,000 дол., в пам'ять бл. п. Григорія Вовка.

Д-р Оксана Фільваркiв — 500 дол., у першу річницю смерти мужа бл. п. д-ра Романа Фільваркова.

Д-р Василь Кіналь — 100 дол., в пам'ять бл. п. прем'єра д-ра Юліяна Ревая.

Марта і Степан Скрибайло — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. Володимира Назаревича.

Олександер Стовба — 100 дол., в пам'ять матері бл. п. Насті Стовби.

Володимир Маркевич — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. Павлини Левицької.

Д-р Олександер Школьник — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Івана Стадника.

Іван і Филимон Савечки — 100 дол., в двадцяту річницю смерти Дружини і Мами.

Володимир Карпович — 100 дол., замість квітів на могилу друга і земляка бл. п. д-ра Дениса Квітковського.

Параскевія Ґадач, родина й знайомі — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. Павла Ґадача.

Віра й д-р Юрій Кушнірі — 100 дол., замість квітів на свіжі могили бл. п. проф. Романа Чубатого, бл. п. Володимира Гентіша, бл. п. прем'єра д-ра Юліяна Ревая, бл. п. дир. Володимира Назаревича.

Лука Кудрик з родиною — 50 дол., замість квітів на могилу брата бл. п. Івана Кудрика.

Ірина і Павло Джуль — 50 дол., в пам'ять бл. п. д-ра Дениса Квітковського.

Д-р Роман Граб — 50 дол., в пам'ять бл. п. Володимира Гентіша.

Ярослав Білинський — 50 дол., в пам'ять бл. п. К. Трофименка.

Ірина Сушків — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. дир. Володимира Назаревича.

Ада Кулик — 50 дол., замість квітів на могилу батька моєї приятельки сл. п. Григорія Вовка.

Текля Тягнибік, д-р Володимир Ястрембський з дружиною — по 50 дол., Катерина Д. Баран — 25 дол., Василь Шкраба, Павлина Єнжейовська з родиною — по 20 дол., Василь і Берніс Трувер — 15 дол., Степан і Ванда Трувер, Ричард і Трис Трувер, Енджін М. Бем, Джордж і Патрикія Саймон, Марія Костів, Панство М. Даркович — по 10 дол., Тамара Біляс, Юліян Куць — по 5 дол., замість квітів на могилу сл. п. Лева Тягнибік.

Ліна і Василь Камінські — 50 дол., замість квітів на могили приятелів і знайомих — бл. п. Дарії Хроновят, бл. п. Софії Яремкевич і бл. п. Теодора Хая.

Д-р М. Крижановський і проф. О. Гулей — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. Володимира Гентіша.

Лука Кудрик — 40 дол., замість квітів на могилу бл. п. Олени Кудрик.

Іна й Адріян Дзеровичі, Віра і Ярослав Криштальські, Рома і д-р Іларіон Чолгани, Надя і Мирослав Шміґлі — по 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. Софії Онищук.

Марія Коломон — 10 дол., в пам'ять мужа бл. п. Івана Коломона.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

СМЕРТЬ ІМПЕРІЇ — ВОЛЯ УКРАЇНІ!

Організації Українського Визвольного Фронту Америки і Канади

влаштовують

в суботу і неділю, 7 - 8 липня 1979 р., на Оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й.

XXX Зустріч — Здвиг Українців Америки і Канади

у

50-річчя створення ОУН

і

20-річчя смерти Провідника ОУН Степана Бандери

ПРОГРАМА:

Субота, 7-го липня: Год. 3:00 по пол. — ПАНЕЛЬ — до проблематики РІЧНИЦЬ і відзначення Памяті Героїнь Кінгіру. Панелісти: **мгр Олег Романишин, д-р Микола Климишин, мгр. Уляна Целевич і Роман Зварич.** Модератор: **Ред. Ігнат Білинський**

Неділя, 8-го липня: Год. 11:00 перед пол. — Богослужба в намірені українського народу.
Год. 12:00 дня — Відкриття маніфестації, піднесення прапорів, складення Вінка біля Памятника Героям. Промови: **Валентин Мороз** і **д-р Роман Малащук,** Голова Президії Світового Українського Визвольного Фронту, привіти, мистецька частина, дефіляда.

В прогамі маніфестації виступлять: Чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії, диригент проф. Михайло Длябога, і дута оркестра „Батурин" при Осередку СУМ в Торонті, диригент мгр Василь Кардаш.

Численною участю у Всеукраїнській Маніфестації ствердім нашу підтримку нескореному Українському Народові!

Пластова Старшина у Клівленді, Огайо враз зі всім Пластовим Братством

повідомляє з великим сумом, що дня 27-го червня 1979 року, трагічно згинув

пластун юнак розвідчик

ЮРКО ГОРОДИСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 30-го червня ц. р. з похоронного заведення Колодія.

•

Опечаленим Батькам і Братам та всій Родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Станична Старшина в Клівленді, Огайо

ЗЕЛЕНІ СВЯТА...

(Закінчення зі стор. 1)

Італії. За проєктом інж. А. Осадци, проф. Мацей виготовив хрест на гріб св. п. Митрополита Шмондюка, який мав бути посвячений в неділю 17-го червня.

Після Молебня, Владика Лостен виголосив коротку проповідь, згадуючи про св. п. Митрополита Шмондюка, та про посвячення хреста на його гробі. Проф. Мацей приїхав з Італії, щоб особисто доглянути вкладення хреста на гробі св. п. Митрополита Шмондюка, але корабель з Італії спізнився, так, що посвячення перекладено.

Після Молебня почались Панахиди, які відправили пізніше крім вище згаданих священиків, такі отці: о. Іван Рабкі, о. Іван Терлецький, о. монс. Іван Сквілер, о. монс. Лев Мощар, о. декан Антін Борса, о. Севастіян Шевчук, ЧСВВ, о. Антін Кучма, о. шамб. Петро Федорчук, о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ, о. Володимир Андрушків, о. Любомир Мудрий та о. Еміль Шараневич.

Студенти Семінарії Св. Василія Великого зі Стемфорду під керівництвом Йосифа Роля і Петра Кочанського своїм співом надали святкуванням Зелених Свят на цвинтарі св. Духа ще більшої набожности. За Владикою Лостеном усі миряни відспівали „Боже Великий...", а їхні мольби й голос розносився по 300-акровому Українському Католицькому Цвинтарі в Гамтенбурґу, на якому похоронені визначні особистості: о. Николай Вояковський, проф. Микола Чубатий, Митрополит Українців Католиків З'єднаних Стейтів Америки св. п. Йосиф Шмондюк, о. Петро Чавс — колишній професор Української Католицької Семінарії у Вашінґтоні, прем'єр Карпатської України Юліян Ревай, перевезені тлінні останки зі Зальцбурґу д-ра Івана Макухи, колишнього секретаря урядів ЗУНР і УНР та сенатора до польського уряду, передова суспільно-громадська діячка Ярослава Зарицька та багато інших, між ними понад десять отців Василіян.

Хрест-Пам'ятник на цвинтарі Святого Духа.

Після відправ на гробах, священики й семінаристи спільною вечерою і відспіванням Многоліттєвія Владиці Лостенові в ресторані в Ґовшен, вшанували його з нагоди 20-ліття його священства, яке припало на цей день Зелених Свят.

Проблема індокитайських...

(Закінчення зі стор. 1)

що можна б зробити в цій справі.

Із урядових джерел також інформують, що Японія задумує збільшити квоту біженців до своєї країни, зокрема включившись у допомого Високому Комісареву для справ втікачів для Об'єднаних Націй, який є відповідальнийза опіку над 300.000 втікачів в тій частині Азії. Ще цього року Японія зобов'язувалася дати 11 і пів мільйонів долярів Комісареві. Загально вважають, що Японія до згаданої суми додасть ще більше грошей, не тільки тому, що на думку прем'єра Масайоші Оґіри — це незвичайно серйозна проблема, але й може більше з цієї причини, що їхня країна не може приймити більшої квоти втікачів.

У Токіо зформувалась Міжнародна група для Справ Втікачів, завданням якої є розвинути акцію негайної допомоги індокитайським біженцям, з огляду на це, що, не предвиджено, щоб конференція в Токіо могла принести швидку розв'язку в справі втікачів, яких треба рятувати вже сьогодні. „Кожен бо день проволоки", — сказали речники цієї групи, — означає смерть для приблизно 1.000 втікачів".

Як і в минулому, коли Америка прийняла 70 відсотків втікачів, і тепер знову приймає 70 відсотків, якщо в цю квоту не включати Китай, то на Америку падає головний тягар поселення втікачів. Але тепер Америка задумує включити до цієї акції й інші держави, як зокрема Японію, країни Латинської Америки і Скандинавії. Коли і в який спосіб ця об'єднана акція розвинеться — нікому ще точно не відомо.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА...

(Закінчення зі стор. 1)

Ювілейного Комітету.

Степан Гавриш у вступному слові коротко згадав про незавидну долю перших українських піонерів, які тяжко працювали, але тужили за всим тим, що було їм рідне, а головно за церквами і своїми установами. Ця туга була стимулом до створення УНСоюзу 85 років тому, а саме 22-го лютого 1984 року.

Згодом С. Гавриш представив головного промовця, а саме головного предсідника УНСоюзу д-р Івана Флиса, який в першу чергу передав всім присутнім привіт від Екзекутивного Комітету, опісля привітав присутніх на залі союзових піонерів, і виголосив українською і англійською мовами надзвичайно змістовну промову. Він згадав про початки УНСоюзу, коли в касі було заледве 67,00 долярів, а відтак мов на фільмовому екрані ировів аналізу праці піонерів, зазначаючи, що завдяки їхній мозольній праці, сьогодні, взявши під увагу майно Союзу враз із Союзівкою, Українською Будівлею і додатковим 23 поверховним Домом, Союз розпоряджає майже 75,000,000 доляровим майном. Все це сталося завдяки тим піонерам, які поклали гранітові підвалини під нашу установу тому 85 років. Промову свою закінчив д-р Іван Флис гарячим закликом до усіх присутніх, щоб вони включалися в союзову працю, а головно повели працю так, щоби всі українці належали до УНСоюзу.

Присутні мило вітали четверо союзових піонерів, яких представив Степан Гавриш, а при тому поінформував, що разом вони мають 367 років. Усім їм головний предсідник д-р Іван Флис в асисті голови Ювілейного Комітету та голови 347 Відділу Т. Сущика, як теж секретарки Комітету й того ж Відділу пані Дарії Цапар, вручив відповідні почесні грамоти за їхнє довге членство в УНСоюзі. Ці грамоти одержали: Павло Старжевський — 94 роки, Степан Чопек — 93 роки, Филип Чалов-Холявський — 93 роки і п-і Пазя (Параскевія) Смольницька — 87 років. Всі вони є членами 347 Відділу „Запорозька Січ" в Мілвіл. Тут слід згадати, що всі четверо фізично почувають себе дуже добре, а найважніше те, що вони є горді з того, що так довго належать до своєї рідної — братської установи.

Керівник програми представив також усіх членів Ювілейного Комітету і представників союзових Відділів, а саме: Теодор Сущик — голова Комітету, Дмитро Лепкий — заступник голови, п-і Дарія Цапар — секретарка Комітету, д-р Іван Куйдич — організаційний референт, Сергій Козачук — імпрезовий референт, п-і Катерина Панчишин, п-і Марія Ціхановська, Іван Васюрко, Микола Лялюк і Петро Ціхановський — члени Комітету. Представлено теж голову 32 Відділу Ярослава Лебідя, і голову 163 Відділу Якима Козла, секретарів 83 Відділу Андрія Кушніра, 162 Відділу Дмитра Федорійчука і 163 Відділу Теодора Дуду, як рівнож і заступників секретаря 163 Відділу п-і Катерину Семен та 422 Відділу Юрія Будерацького. Степан Гавриш представив п-і Катерину Гордон, яка повних 10 років сповняла обов'язки секретаря 347 Відділу, як рівнож і дружину покійного секретаря того ж Відділу Григорія Тимція — п-і Марію Тимцій.

Присутні на залі мило вітали головного радного і союзового діяча Івана Одежинського, який дещо спізнився, але все ж таки був учасником того вдалого союзового свята.

Мистецьку частину розпочав д-р Іван Куйдич, який представив конференсьє танцювальної групи „Чайка" пані Джун Дупняк, яка надзвичайно вміло поінформувала про працю танцювального гуртка, представила танцюристів, а відтак заповідала кожний виступ з її притаманною веселою вдачею. Гурток відтанцював: „Гуцулку", „Гонить вітер", „Гречаники", „Гопак", „Запорожець" і „Метелицю". Танці були виконані надзвичайно гарно і вміло. Признання належиться для мистецького керівника того гуртка пані Стефанії Чаплинської, яка аж з Філядельфії доїжджає і вчить танців. Головою танцювального гуртка і опікуном є Олександер Панчишин, а акордеоністом — колишній танцюрист тієї групи Ґері Романік. Признання за мистецьке виконання всіх танців виконавцям зложив в імені Головного Уряду УНСоюзу д-р Іван Флис.

Перед закінченням офіційної частини свята, організатор Союзу Степан Гавриш в асисті головного радного Івана Одежинського передав дарунок від Відділів Філядельфійської Округи для голови Союзу д-р І. Флиса, а саме: 40 аплікацій нових членів. За цю милу несподіванку д-р Іван Флис висловив щиру подяку всім тим секретарям і відділовим урядовцям Філядельфійської Округи, які передали аплікації нових членів.

Не можна проминути, щоби не згадати, що це перший раз у цій околиці відбулося таке свято, яке, як вже було сказано, було вдало приготоване і за це належиться щира подяка і признання членам Ювілейного Комітету на чолі з головою Теодором Сущиком. Належиться також подяка парафіяльній Управі з її головою Іваном Марченком за відступлення заль і церковної посілости на відбуття Ювілею. Подяка належиться і для церковного Сестрицтва за приготовання смачних українських страв для гостей.

Офіційно свято закінчив молитвою о. Петро Сагайдачний, парох парафії на посілості якої відбувалось це свято, а відтак всі присутні відспівали „Ще не вмерла Україна".

Після офіційної програми гості, як молодь, так і старші, забавлялися при звуках місцевої оркестри до пізньої ночі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ОДУМІВСЬКІ ТАБОРИ ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ 1979-го РОКУ

Оселя „Київ" (О. Ш.). — Першого липня ц.р., тут розпочинається літній сезон. Цьогорічний сезон включно з відкриттям присвячений століттю народження найвизначнішого провідника революційної боротьби українського народу проти московської тиранії — Симона Васильовича Петлюри.

1-го липня на оселі „Київ" розпочинається двотижневий табір Виховників Юного ОДУМ-у, який закінчиться складанням іспитів й урочистостю одержання посвідок-грамот.

У цьому ж самому дні тут же відбудеться річна Конференція Студентського Відділу ОДУМ-у (СВ-ОДУМ-у). У програмі цієї Конференції має бути обрання нової Управи на річну каденцію, а також панель на тему „Роля української мови в культурно-освітній ідентичності та роля ОДУМ-у в цьому процесі". Крім того заплянoвано спортові змагання й відвідини Союзівки.

У неділю буде відправлена Служба Божа в намірені українського народу з нагоди 100-річчя народження С. В. Петлюри.

Командантом табору Виховників буде голова ЦК-ОДУМ-у В. Педенко з Командою, яка складається з колишніх учасників попередніх таборів Виховників ЮОДУМ-у. Від 14-го липня до 4-го вересня на оселі „Київ" відбуватиметься відпочинково-виховний табір ОДУМ-у, командантом якого буде Андрій Шевченко.

Мандрівний табір відбудеться від 4-го серпня до 11-го серпня 1979 року, який включає дводенну подорож човнами; командантом цього табору буде Петро Піддубний.

На протязі шести років на оселі „Київ" провід ОДУМ-у влаштовує під протекторатом нашої славної Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка курси гри на бандурі. Ці курси — це один з успіхів і досягнень організації ОДУМ-у. Починаючи від 11-го серпня до 25-го серпня ц. р., на оселі „Київ" відбуватиметься курс гри на бандурі. Командантом цього табору буде Є. Кальман.

Крім цього від 29-го липня до 11-го серпня на заході — Сіблей Стейт Парк, Міннесота, відбудеться Відпочинково-Виховний одумівський табір.

На одумівській оселі „Україна" в Лондоні, Онтаріо, Канада, в цьому році заплянoвано два табори. Перший від 22-го липня до 4-го вересня Відпочинково-Виховний і другий Спортовий табір від 19-го серпня до 26-го серпня.

Усі ці табори є під наглядом Таборової комісії, яка існує при ЦК ОДУМ-і. Провідники й виховники цих таборів—це досвідчені таборовики теоретичним і практичним знанням таборового життя й мистецького світу.

У Детройті відзначено сороковий день смерти сл. п. генерала Павла Шандрука

Детройт. — У неділю 25-го березня ц. р. обидва Відділи УККА спільно зі Станицею Братства колишніх вояків І-ої Дивізії УНА відзначили сороковий день смерти сл. п. Генерального Штабу генерала полковника Павла Шандрука, колишнього командира Української Національної Армії і колишнього старшину Армії УНР та колишнього керівника військових справ Уряду УНР в екзилі.

На панахиду, яку відправив о. Нестор Столярчук, настоятель української православної парохії Св. Покрови, прибули: найстарший рангою генерал Михайло Крат, колишні вояки І-ої Дивізії УНА зі своїм прапором під проводом голови станиці Мирослава Трешневського, представники обох Відділів УККА зі своїми головами у проводі, та численна українська громада. На панахиді чудово співав мішаний хор тієї ж церкви.

Відтак у залі української православної церкви відбулися поминки по сл. п. генералі Шандрукові, які відкрив д-р Антін Жуковський, голова Метрополітального УККА зазначуючи, що прощаємо в далеку дорогу великого сина України, який від молодих літ боровся за волю і незалежність України, і хоча пройдуть віки, український нарід згадуватиме його ім'я з вдячністю. Опісля він попросив до слова генерала Михайла Крата, товариша зброї Покійного, який згадав про їхню спільну дію так у Українській Національній Армії, як і в Армії УНР.

Пізніше колишній голова крайової Управи Братства колишніх вояків І-ої Дивізії УНА, підполковник і письменник Юрій Тис-Крохмалюк виголосив дуже змістовний реферат про життьовий шлях сл. п. генерала Павла Шандрука, в якім подав багато незнаних і недрукованих фактів про його військову і громадську діяльність.

Відтак Наталя Марущак зворушила присутніх деклямацієї поеми „Героям".

Закінчуючи ці поминки, д-р Жуковський сказав, що пам'ять про цього лицаря України залишиться назавжди в серцях колишніх його вояків і буде записана золотими буквами в історії визвольних змагань нашого народу. Спільною трапезою закінчено поминки по сл. п. генералові Павлові Шандрукові.

А. Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 15-го ЛИПНЯ 1979 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ 367-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії св. Йосафата. На порядку: Пікнік Т-ва, який має відбутися 5-го серпня, 85-ліття УНС і інші справи. — П. Дзюба, гол., М. Липак, кас., В. Попович, секр.